

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu

Postbus 365
4100 AJ Culemborg
tel: 0345-512710
fax: 0345-519849
www.buwa.nl

Gemeente Tiel
t.a.v. J. Rozema
Postbus 6325
4000 HH Tiel

datum: 1 juni 2011
ons kenmerk: 11-317/11.11690/AnnKo
uw kenmerk: SO/JSluizeman/NZKKopdrFF
auteur: A.D.G. Koopman
projectleider: A.D.G. Koopman
status: Eindversie

Notitie 'Perceel Passewaaijse Hogeweg 10, Tiel'

Gemeente Tiel is voornemens de huidige bestemming van perceel Passewaaijse Hogeweg 10 te wijzigen. Men is voornemens de woning en bijgebouwen die momenteel op dit perceel staat te slopen, bomen te kappen en het perceel opnieuw in te richten. Bureau Waardenburg heeft op basis van veldonderzoek (d.d. 25 mei 2011) en bronnenonderzoek de effecten van deze ingreep beoordeeld in het kader van de Flora- en faunawet.

Bij uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Indien de werkzaamheden onder de hieronder genoemde voorwaarden worden uitgevoerd kan overtreding van verbodsbepalingen worden voorkomen. Deze conclusie wordt in deze notitie nader toegelicht.

Randvoorwaarden Flora- en faunawet bij uitvoering werkzaamheden

- > Verstoring van broedvogels dient voorkomen te worden. Dit kan door bomen en struiken buiten het broedseizoen te verwijderen en/of bebouwing buiten het broedseizoen te slopen. Het rooien van beplanting en/of slopen van bebouwing binnen het broedseizoen is mogelijk indien is vastgesteld dat er met deze werkzaamheden geen nesten van broedvogels worden verstoord. Voor het broedseizoen wordt in het kader van de Flora- en faunawet geen standaard periode gehanteerd. Het broedseizoen verschilt per soort. Globaal moet rekening gehouden worden met de periode half februari tot en met half juli.
- > Er is een kleine kans dat het dak van het woonhuis en de schuur als zomerverblijfplaats voor vleermuizen in gebruik is. Sloop buiten de winterperiode kan tot overtreding van verbodsbepalingen leiden. Indien gedurende de winterperiode wordt gesloopt kan dit voorkomen worden. Indien dit niet mogelijk is, kan sloop gedurende de zomermaanden plaatsvinden wanneer de panden tijdig ongeschikt worden gemaakt voor verblijf van vleermuizen.

> De sloop kan rekening houdend met broedvogels en vleermuizen derhalve optimaal plaatsvinden in de periode begin december tot en met eind februari. Een tweede optie is sloop buiten het broedseizoen met tijdige uitvoering van maatregelen voor vleermuizen voorafgaand aan de sloop.

Indien aan bovenstaande maatregelen niet kan worden voldaan dient nader onderzoek naar broedvogels en vleermuizen te worden uitgevoerd om overtreding van verbodsbepalingen uit te sluiten dan wel de noodzaak voor een ontheffing van de Flora- en faunawet vast te stellen.

Toelichting

Inleiding

Het bestemmingsplan voor het perceel Passewaaijse Hogeweg 10 te Tiel wordt gewijzigd. Hierbij wordt de huidige woning en bijgebouwen gesloopt, bomen gekapt en het terrein opnieuw ingericht. Hierbij zal rekening gehouden moeten worden met het huidige voorkomen van soorten planten en dieren die beschermd zijn krachtens de Flora- en faunawet¹. Bureau Waardenburg heeft in dit kader een oriënterend onderzoek uitgevoerd naar beschermde soorten. Deze notitie doet verslag van onze bevindingen.

Plangebied en werkzaamheden

Het plangebied bestaat uit een perceel dat globaal in drie delen is te beschrijven. Het eerste deel is de woning met omliggend erf met bijgebouwen (schuur en garage) en een gazon, een weilandje en een ruig veldje. Het erf bevat op enkele plekken verhardingen (bestrating). Het terrein is verder ingericht als tuin. De tuin bevindt zich in verwaarloosde staat, met name de opgaande beplanting en het ruige veldje. Het gazon wordt met enige regelmaat gemaaid. De schuur, woning en garage zijn vrijstaand. Alle gebouwen zijn opgetrokken uit enkelsteens muren en bevinden zich in een (zeer) verwaarloosde staat van onderhoud. De woning wordt (semi)permanent bewoond, de schuur en garage doen hoofdzakelijk dienst als opslagruimte.

Bij herinrichting van het perceel worden de gebouwen gesloopt. Tevens wordt de opgaande beplanting verwijderd.

Methodiek

Het plangebied is op 25 mei 2011 bezocht. Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten. Op basis van terreinkenmerken en expert judgement is beoordeeld of het terrein geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten. Aanwezige bebouwing is extern en intern beoordeeld op aanwezigheid van (sporen van) vleermuizen.

Aanvullend op het terreinbezoek heeft beperkt bronnenonderzoek plaatsgevonden (Koopman *et al.*, 2006). Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen zijn online beschikbare bronnen geraadpleegd, waaronder de NDFF (telmee.nl, waarneming.nl). Daarnaast is, voor zover nodig, gebruik gemaakt van achtergrond documentatie (zie literatuurlijst).

¹ Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet. In de Flora- en faunawet worden drie beschermingsregimes onderscheiden. Voor soorten uit Tabel 1 geldt vrijstelling van verbodsbepalingen bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. In voorkomende gevallen hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Voor soorten van Tabel 2 of 3 geldt geen vrijstelling en kan aanvraag van een ontheffing aan de orde zijn bij overtreding van verbodsbepalingen. In de lopende tekst is per beschermde soort aangegeven in welke categorie deze is opgenomen.

Locatie Passewaaijse Hogeweg nr. 10 is rood omlijnd.

Resultaten

Planten

In het plangebied zijn geen beschermde soorten planten aangetroffen. Geschikte groeiplaatsen zijn niet aanwezig. Op grond hiervan is beoordeeld dat het plangebied geen betekenis heeft voor beschermde soorten planten.

Ongewervelden

In het plangebied zijn geen beschermde soorten ongewervelden aangetroffen. Geschikte biotopen zijn niet aanwezig. Op grond hiervan is beoordeeld dat het plangebied geen betekenis heeft voor beschermde soorten ongewervelden.

Vissen, amfibieën, reptielen

In het plangebied is geen water aanwezig en heeft daarmee geen betekenis voor vissen. Er zijn geen voortplantingslocaties voor amfibieën. Reptielen komen in de omgeving van Tiel niet voor. Op grond hiervan is beoordeeld dat het plangebied geen betekenis heeft voor beschermde soorten vissen, amfibieën en reptielen.

Grondgebonden zoogdieren

Het perceel vormt geschikte biotoop voor algemene soorten zoogdieren zoals veldmuis, huisspitsmuis, egel en kleine marterachtigen (Tabel 1 Flora- en faunawet). Gezien de ligging in de bebouwde kom is de kans op aanwezigheid van kleine marterachtigen als klein te beoordelen. Op grond hiervan is beoordeeld dat het plangebied beperkte betekenis heeft voor beschermde soorten grondgebonden zoogdieren.

Vleermuizen

Woonhuis

Het woonhuis is opgetrokken met enkelsteens muren. Deze muren hebben geen betekenis voor vleermuizen. Op enkele plekken waar de muur op de dakrand aansluit (achtergevel) zijn grote gaten. Deze gaten verschaffen alleen toegang tot de ruimte onder de dakpannen en de verrotte daklijst. De kans is klein dat vleermuizen in de daklijst verblijven. De daklijst is volledig rot en op meerdere plekken kapot waardoor tocht en regenwater naar binnen loopt. De ruimte onder de dakpannen kan in potentie verblijfplaatsen van vleermuizen huisvesten.

Er zijn geen kolonielocaties bekend in de wijk Passewaaij (waarneming.nl) (Koopman *et al.* 2006). De kans op een kolonie of enkele solitair verblijvende vleermuizen is klein. De betekenis van het woonhuis als zomerverblijf is beperkt omdat het pand zich midden in een woonwijk bevindt met een groot aanbod aan geschikte verblijfplaatsen.

Het woonhuis heeft een kelder. Deze kelder heeft een raampje, maar verschaft geen toegangsmogelijkheden voor vleermuizen. De kelder is visueel geïnspecteerd met behulp van een zaklamp. De kelder is geschikt als winterverblijfplaats: voldoende koel, vochtig, hang- en wegkruipmogelijkheden. Er zijn geen sporen van vleermuizen aangetroffen. De kelder is derhalve niet in gebruik door vleermuizen.

Het woonhuis heeft aan de zijgevel twee ramen met luiken. De luiken zijn zonbeschermen en derhalve geïnspecteerd op verblijvende vleermuizen. Er zijn geen vleermuizen of sporen ervan aangetroffen. De luiken zijn niet in gebruik als (tijdelijk) vleermuisverblijf.

Het pand is niet geschikt als winterverblijf: de ruimte onder de dakpannen en daklijst is niet vorstvrij en de kelder is niet toegankelijk.

Schuur

De schuur is opgetrokken met enkelsteens muren. Deze muren hebben geen betekenis voor vleermuizen. Waar de muur op de dakrand aansluit zijn geen speten te zien. De achtergevel is geheel met klimop begroeid. De schuur heeft een zolder, maar deze is niet onderzocht. De schuur is als opslagruimte in gebruik en de trap naar boven is geblokkeerd door materiaal. De zolder is jarenlang niet betreden en ligt ook vol met opslagmateriaal. De zolder heeft een raam, maar deze sluit goed af aan de randen. Het is onbekend of de zolder betekenis heeft voor vleermuizen. Er zijn slechts enkele waarnemingen van gewone grootoorvleermuis uit de regio van Tiel bekend. De kans is verwaarloosbaar dat de zolder in gebruik is door vleermuizen. De ruimte onder de dakpannen kan in potentie verblijfplaatsen van vleermuizen huisvesten. Er zijn geen kolonielocaties bekend in de wijk Passewaaij. De kans op een kolonie of enkele solitair verblijvende vleermuizen is klein. De betekenis van de schuur als zomerverblijf is beperkt omdat het pand zich midden in een woonwijk bevindt met een groot aanbod aan geschikte verblijfplaatsen.

Het pand is niet geschikt als winterverblijf: de ruimte onder de dakpannen en daklijst is niet vorstvrij.

Garage

De garage is opgetrokken met enkelsteens muren. Deze muren hebben geen betekenis voor vleermuizen. Het pannendak is volledig overwoekerd met klimop en is rijkelijk beschaduwed door de hoge Italiaanse populieren. Het pannendak heeft geen betekenis voor vleermuizen. De aanwezige raampjes sluiten goed af (geen kieren of spleten). Het pand is niet geschikt als winterverblijf: het gebouw, de ruimte onder de dakpannen en daklijst is niet vorstvrij.

Terrein

Het plangebied vormt een geschikt jachtbiotoop voor diverse soorten vleermuizen: het is voldoende beschut en gevarieerd begroeid. Het is echter derhalve beperkt van oppervlakte dat het terrein niet van groot belang is voor het succesvol blijven functioneren van een eventuele nabije kolonie. Het terrein fungeert mogelijk als groene stapsteen binnen de bebouwde kom.

Het plangebied bevat een aantal dikke(re) bomen. Mogelijk bevatten deze bomen enkele holten die geschikt zijn als incidentele zomerverblijfplaats of paarverblijf voor solitaire mannetjes ruige dwergvleermuis. De aanwezige bomen zijn niet geschikt als winterverblijf.

wegens de te geringe dikte of door een te dicht bladerdek en vertakking (Italiaanse populieren).

Vogels met jaarrond beschermde nestplaats²

Het perceel vormt geschikte biotoop voor algemene soorten broedvogels van stedelijk gebied en parkachtige omgeving. Er is gericht gekeken naar eventuele nesten in de schuur, garage of aan de gevel van de te slopen panden. Het is zeer aannemelijk dat in de klimop aan de gevel van de schuur en garage zich nesten (mus, merel) bevinden en aan de buitenzijde van de schuur is een (leeg) nest aangetroffen van waarschijnlijk een merel. In de gevel (vlak onder de dakrand) van het woonhuis is een nest aangetroffen van waarschijnlijk kauw of spreeuw. Er zijn geen nesten aangetroffen of sporen van vogels gevonden (braakballen) waarvan het nest als vaste rust- en verblijfplaats wordt beschouwd.

Effecten

Ten aanzien van broedvogels geldt dat het verwijderen van opgaande beplanting en sloop van de panden kan leiden tot overtreding van verbodsbepalingen. Door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren, wordt voorkomen dat overtreding plaatsvindt.

Ten aanzien van vleermuizen is een kleine kans dat onder het pannendak zomerverblijfplaatsen aanwezig zijn. De functionaliteit van de locatie blijft behouden omdat in de aangrenzende percelen (op minder dan 25 m) diverse woningen met spouwmuren en dakpannen beschikbaar zijn. De directe omgeving is tevens voorzien van een ruime mate stedelijk groen (tuinen, bomenlanen, enz). De pannendaken vormen geschikte locaties voor zomerverblijfplaatsen. Sloop kan derhalve leiden tot overtreding van verbodsbepalingen.

De gebouwen zijn allen ongeschikt als winterverblijfplaats. Indien sloop in de winterperiode plaatsvindt, worden geen verbodsbepalingen overtreden.

Slopen in de zomer kan indien uit onderzoek blijkt dat er geen vleermuizen aanwezig zijn, dan wel als het gebouw in de winter reeds ongeschikt is gemaakt voor gebruik door vleermuizen.

Het plangebied bevat een aantal dikke(re) bomen. Mogelijk bevatten deze bomen enkele holten die geschikt zijn als incidentele zomerverblijfplaats of paarverblijf voor solitaire mannetjes ruige dwergvleermuis. In de directe omgeving van het plangebied is de opgaande beplanting nog vrij jong en bevat slechts enkele oude bomen. Het verlies van de oude bomen binnen het plangebied kan worden gemitigeerd door in de nabije omgeving enkele vleermuiskasten op te hangen. Het is bekend dat deze kasten de functionaliteit (incidentele zomerverblijfplaatsen en paarverblijven) van het gebied kunnen waarborgen. Bij kap dient rekening gehouden te worden met eventuele aanwezigheid door tijdig holten te inspecteren. De aanwezige bomen zijn niet geschikt als winterverblijf wegens de te geringe dikte of door een te dicht bladerdek en vertakking (Italiaanse populieren). Derhalve worden geen verbodsbepalingen overtreden ten aanzien van deze verblijven.

Ten aanzien van de overige soortgroepen worden geen effecten verwacht, deze zijn ook niet aanwezig omdat geschikt biotoop ontbreekt.

Conclusie

Het plangebied heeft een zeer beperkte betekenis voor enkele algemeen voorkomende soorten zoogdieren (Tabel 1 Flora- en faunawet) beschermde soorten en algemene soorten broedvogels. Voor Tabel 1-soorten geldt een vrijstelling voor werkzaamheden in het kader

² Op grond van door het ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendif, zwarte wouw.

van ruimtelijke ontwikkeling. Voor broedvogels geldt dat werkzaamheden buiten het broedseizoen kunnen worden uitgevoerd, of wanneer geen in gebruik zijnde nesten (of nestkasten) aanwezig zijn. In dat geval wordt een ontheffing van de Flora- en faunawet wordt niet noodzakelijk geacht.

Het plangebied heeft een beperkte betekenis voor vleermuizen (Tabel 3 Flora- en faunawet) als jachtgebied. De kans op verblijvende vleermuizen buiten de winterperiode is klein. Het plangebied heeft geen betekenis als winterverblijfplaats. Indien sloop in de wintermaanden wordt uitgevoerd worden geen verbodsbepalingen overtreden en is nader onderzoek niet nodig. Bij aanwezigheid van geschikte holten wordt het ophangen van enkele vleermuiskasten om het verlies aan paarverblijven te mitigeren aangeraden.

De sloopwerkzaamheden kunnen bij navolging van bovenstaande aanbevelingen zonder beperkingen worden uitgevoerd. Nader onderzoek naar aanwezigheid van strikt(er) beschermde soorten (Tabel 2 en 3 Flora- en faunawet) wordt in dat geval niet nodig geacht.

De sloop en verwijderen van de beplanting kan rekening houdend met broedvogels en vleermuizen derhalve optimaal plaatsvinden in de periode begin december tot en met eind februari.

Literatuur

Koopman, A.D.G., L.S.A. Anema & P.H.N. Boddeke, 2006. Natuurwaardenkaart Tiel.

Toelichting en kalender. Rapport 06-101. Bureau Waardenburg bv, Culemborg.
www.waarneming.nl

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met A.D.G. Koopman

Akkoord voor uitgave:

G.F.J. Smit
Teamleider

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente Tiel

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig BRL 9990:2001 / ISO 9001:2001.